

TEPLOMTÁRLAT EMLÉKEZÉS KASS JÁNOSRA

Négy éve nem tűnhetett föl Szegeden Kass János alakja. Nagyon hiányzik nekünk! 2014. március 9-én a szegedi Szent Gellért templomban egy kamaratárlattal megidézte professor Benyik György plébános. A szokatlan helyen, szokatlan vasárnap mi keretében megvalósult bemutató „célközönsége” a gyermekek voltak. Célzott volt a képválogatás tematikája is: a művész Bibliához készült műveiből láthattunk kettő híján húszat a modern templom falain. (A műveket Bánki Vera bocsátotta rendelkezésre.) Olyanokat, amelyekhez érdekes történeteket tudott mesélni, kíváncsi, félig-meddig vizsgálózó kérdéseket tudott fölteni a tudós lelki vezető, hitoktató.

A templom teljesen megtelt a gyermekekkel és persze az őket elkísérő felnőttekkel. Így a szemlélődés során közösen eleveníthettük föl – kinek-kinek korához illő – ismereteinket a Tízparancsolatról, Ádám és Éváról, Mózesről, Noéról, Lótról és Szt. Ferencről, Szt. Györgyről. Az aranyborjú, a szőlőműves, az életfa, az énekek éneke titkokat sejtető témákkal kapcsolatban pedig a képekkel remélhetően sikerült további érdeklődést fölkelteni, gondolkodást serkenteni. Az alkalmi, hozzáértő tárlatvezető föl hívta a figyelmet arra, hogy ezeket a képeket érdemes közelről is tanulmányozni. A művész a rézkarc technikát alkalmazva rengeteg apró részletet tudott megrajzolni, amellyel a téma bemutatását egy-egy mozzanattal bővítve, sokrétűen, szinte filmszerűen ábrázolta.

Hiányoljuk Kass Jánost! A helyhez illő családi megemlékezés volt. Ragaszkodunk hozzá, ahogy ő is ragaszkodott Szegedhez. „Kerestem a helyet, az öblöt, a kikötőt, ahol horgonyt vehetek...” – írta egyik visszaemlékezésében. Úgy gondoljuk, hogy Szegedet ilyennek találta. Gyakran emlegette gyermekkori töredékes emlékeit: illatokat, fényeket, piaci nyüzsgést, nagyembereket, Juhász Gyula törekeny, Móra szivarfüstös lényét, és még sok más. Csodálatosan gazdag pályafutása során a képzőművészet szinte minden műfajában megnyilatkozott. „Tanúja lenni a kornak... A művésznek mindenről tudnia kell...” – állította beszélgetésekben, írásban egyaránt, ám nem csak mondta, így is élte. Kincseket hagyott ránk. Jó lenne, ha minél többet megismerhetnénk belőle.

Adódott is újabb alkalom műveivel találkozni, közönség elé tárnai. A Móra Ferenc Múzeum nagyszabású terve ez évben valósul meg több kiállítási térben, amely az ókori Egyiptom művészetét, kultúráját mutatja be. E program első lépéseként a Fekete házban, április 12-én a Kass Galériában egy „valóságos” sírkamrát építettek föl, benne díszes szarkofággal és falfestményekkel, tárgyakkal. A hangulathoz jól illenek a Kass életműből gondosan válogatott és szépen elhelyezett egyiptomi témájú grafikák mives lapjai.

A Mester már nem, de művei velünk maradtak. Úgy hiszem, egyedülálló értékről van szó, nekünk kell(ene) bölcsen élni vele!

Nagy Ádám

BÁLVÁNYOSI MŰVÉSZPORTRÉK 2. RÖVID BESZÉLGETÉS BÖRCSÖK ATTILA GRAFIKUSMŰVÉSSZEL

Az INCITATO Művésztaborbba több olyan grafikus is kapott meghívást, akiknek kisgrafikai munkássága közismert, sőt könyvjegyek tervezésével is foglalkoznak. A Kézdivásárhelyről jó pár éve már Bálványos-fürdőre költözött alkotótáborban már több alkalommal dolgoztam együtt Börcsök Attilával, aki az ott készült linó- vagy rézmetszetű grafikai lapjait minden alkalommal kiállította a zárókiállításon. Ezek között voltak kisgrafikák, de nagyobb méretű képgrafikai alkotások is. Ezek kapcsán fogalmazódott meg az a pár kérdés, amelyre adott válaszokat az alábbiakban adom közre.

Hogyan és hol választottad a grafikát a művészi önkifejezés eszközeként?

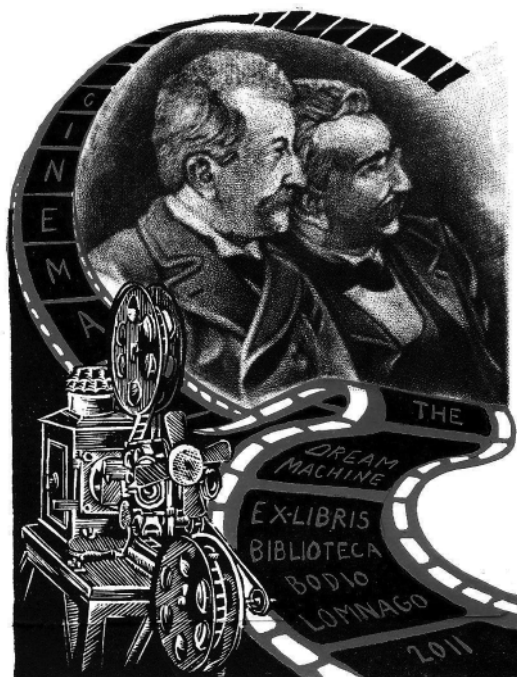
Egészen koránra visszagondolva, talán a régi fekete-fehér, kézzel rajzolt képregények hangulata fogott meg, ezeket másoltam számolatlanul gyermekkoromban. Komolyra fordítva a szót, művészeti tanulmányaim során minél több grafikai technikával ismerkedtem meg, annál biztosabb voltam benne, hogy ezzel akarok foglalkozni. Később aztán a főiskolán már tudatosan ebbe az irányba szakosodtam.

Milyen területeit műveled?

Egyaránt kedvelem a magas- és mélynyomású eljárásokat. Ha ki kellene emelnem közülük azokat, amelyeket a legjobban kedvelek, akkor a réz- és fametszést, illetve a mezzotintót említeném meg. Munkáimon igen gyakran keverem is ezeket a technikákat.

Mit gondolsz a hagyományos képgrafika és a kisgrafika viszonyáról?

Sajnálatos módon azt tapasztalom, hogy sokszor lekicsinylően ítélik meg a kisgrafikákat, pedig úgy gondolom, egyáltalán párhuzamot sem kellene vonni a „nagygrafikákkal”. Egy másik műfaj, amely sajátosságaiból adódóan sokkal személyesebb, megítéltebb, éppen ezért nem minden esetben a nagyközönséghez hivatott szólni. Természetes tehát, hogy nem kap akkora nyilvánosságot.

Börcsök Attila grafikája, X3/2, C7, 2011

Kiknek készítettél ex librist, és milyen technikákkal? Ex libriseid száma?

Szinte kizárólag nemzetközi pályázatokra készítettem eddig ex libriseket, és ezek hozadékeként néhányat személyre szólóan is. Linómetszet, rézmetszet, mezzotinto technikák keverésével készül a legtöbb könyvjegyem. Ex libriseim száma jelenleg 34.

Véleményed a könyvjegyművészet mai helyzetéről?

Itthoni viszonylatban azt mondanám szerencsés helyzet, hogy van egy ilyen szervezet, mint a KBK, és lehetőségeihez mérten igyekszik színvonalas fórumokat biztosítani a könyvjegyművészet számára. Nemzetközi viszonylatban is nagyon sok lehetőséghez lehet jutni, ami megint csak szerencsés, főleg ha azt nézzük, hogy a hazai ex libris művészet külföldi megítélése véleményem szerint igen jó.

Börcsök Attila linómetszete, X3, 2012

Börcsök Attila életrajza

Debrecenben született 1982-ben. Művészeti tanulmányait a debreceni Medgyessy Ferenc Gimnázium művészeti tagozatán kezdte, majd érettségi után a Nyíregyházi Főiskola rajz- vizuális kommunikáció szakán folytatta, ahol mestere Szepessy Béla. 2010 óta a debreceni Medgyessy Ferenc Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola művésztanára. Tagja a nyíregyházi nemzetközi fametsző művésztelepnek, a gergyószárhegyi grafikai művésztelepnek, Az Incitato Art Campnak és a nyíradonyi nemzetközi művésztelepnek.

Munkássága nagy részét kisgrafikák, leginkább ex-librisek alkotják, melyekkel rendszeresen vesz részt külföldi kiállításokon. Munkáit technikai változatosság, precíz kidolgozás, lírai megfogalmazás jellemzi.

Tagságok:

- 2009 KBK
- 2013 Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
- 2014 Associazione Nazionale Incisori Italiani

Fontosabb csoportos kiállítások:

- 2009, 2013 „Grafica ed Ex Libris” Monferrato (Italy)
- 2006, 2008, 2010, 2012, 2014 Concorso Internazionale Bodio Lomnago, Varese (Italy)
- 2012 Legfeljebb 60 centis körök – Múterem galéria, Debrecen
- 2013 Mester és Margarita – Medgyessy Ferenc emlékmúzeum, Debrecen

Egyéni kiállítások:

- 2008 Balmazújváros, Művelődési Ház
- 2011 MFG galéria Debrecen
- 2012 Ebes, Széchényi Ferenc Tájélmúzeum
- 2013 Nyíregyházi Főiskola

Díjak:

- 2005 II. OMDK kiállítás, Szeged, grafika szekció II. díj
- 2012 100 éves a DE ex libris kiállítás, közönségdíj
- 2012 Nemzetközi ex libris kiállítás, Bodio Lomnago, Olaszország, IV. díj
- 2014 Nemzetközi ex libris kiállítás, Bodio Lomnago, Olaszország, III. díj

Börcsök Attila grafikája, X3/C7, 2012

A MAGYAR EX LIBRIS 100 ÉVE GYŰJTEMÉNYEK KIÁLLÍTÁSA

Vasné Tóth Kornélia kiállításmegnyitója,
mely elhangzott a H13 Diák- és Vállalkozásfejlesztési
Központban 2014. február 12-én

Tisztelt Vendégek! Kedves Grafikabarátok!

Szeretettel köszöntök mindenkit e jeles alkalomból, mely a magyar ex libris 100 évét ünnepli. Tavaly már rendeztünk egy centenáriumi kiállítást a kőbányai Artotékában, mely célzottan ugyancsak az 1913–2013 közti időszak kisgrafikai anyagát tekintette át, főként a grafikusok szemszögéből. Az Ürmös Péter által megnyitott, és idén Pápán megismételt kiállítás több mint száz grafikustól vonultatott fel kisgrafikákat.

Ezúttal – mint a *Gyűjtemények kiállítása* alcím is utal rá – nem a megszokott módon, a grafikusok középpontba helyezésével történik a bemutatás, hanem rendhagyóan a *gyűjtők, az ex libris rendelők* oldaláról. A két kiállítás remélhetőleg erősíti egymást, ezáltal teljesebb kép alakulhat ki az ex libris készítőik és készíttetők táboráról, a KBK-hoz kötődő alkotók technikai, műfaji, tematikai sokszínűségéről, a gyűjtők világviszonylatban is számottevő kisgrafikai anyagáról.

Az 1913-as első hazai nemzetközi ex libris kiállítás és a jelen tárlat közti évszázad több generációt és stíluskorszakot magában foglal, a századelőről és a század első feléből olyan neves ex libris gyűjtőkkel, mint *Emich Gusztáv, Kühnemann Viktor, Rozsnyay Kálmán, Reich Milton Oszkár, Siklóssy László*. De a század első felét említve nem feledkezhetünk meg *Arady Kálmán, Csányi István, Diamant Izsó, Lustig István, Lux Gyula, Lyka Károly, Nagy József, Pinterits Tibor, Némegy*